30e jaar. Nr 82. Dinsdag 10 juli 1883

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.
De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.
Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG

Abonnement
6 fr. per jaar.
Een blad afzonderlijk **15** centimen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centimen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad: **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 10 JULI.

De Kamer.

Wij moeten terugkomen op de beraadslaging over het voorstel tot herziening der Grondwet. Het werd tijd dat deze eindigde want anders zouden wellicht doktrinairs en radikalen elkander haast in het haar gevlogen zijn.

De heer Féron heeft getracht zijne vroegere republiekeinsche schriften te verrechtvaardigen, en opnieuw aangedrongen opdat de Kamer het voorstel tot herziening zou in aanmerking nemen.

Daarna heeft de heer Jottrand geantwoord op eenige persoonlijke aanvallen der heeren Féron en Robert.

Vervolgens heeft de heer Buls lezing gegeven van eene verklaring, onderteekend door twaalf leden der uiterste linkerzij, zeggende dat zij voornemens waren het voorstel-Janson niet in aanmerking te nemen, omdat zij aan den heer Frère niet willen mishagen. Zij zijn wel voor de herziening, doch willen die maar vragen als er een katholiek ministerie aan 't bewind is. Farceurs!

Daarop heeft de heer Janson nog eens aangedrongen om van de linkerzij de gunstige stemming te bekomen. Ditmaal bespraak hij de zaak met min verbittering en werd dan ook met aandacht gehoord door de beide zijden der Kamer.

« De heer Frère, zegde hij, moet zich niet bang maken voor de republiek, de regeeringloosheid, enz., welke uit de aanneming van ons voorstel zouden voortspruiten: hij zelve gelooft er niet aan!

De heer Janson heeft aan den heer Frère herinnerd dat hij nog onlangs het verplichtend onderwijs met afkeer « *het regiem der plak* » noemde. Welnu, zegde hij, 't is de heer Frère zelve die thans dat regiem voorstelt, ondanks de tegenwerpingen door den heer Van Humbeeck in de Kamer gedaan.

Eindelijk heeft de heer Malou, namens de rechterzij, verklaard dat zij, behalve een drietal uitzonderingen, tegen het voorstel tot herziening zou stemmen, uit getrouwheid aan de Grondwet en uit overtuiging dat het stemrecht kan uitgebreid worden bij middel van den kiescijns, zoodat er voldoening kan gegeven worden aan de gegronde grieven der openbare denkwijze tegen de liberale kiesknoeierijen. »

Die bloedige kaakslag deed den heer Frère van woede opspringen. Hij heeft den heer Malou beroepen op eenen woordenstrijd over die kwestie tijdens de beraadslaging over zijn berucht ontwerp van « algemeen stemrecht der staatsambtenaars. »

Daarna werd de beraadslaging gesloten en is men overgegaan tot de stemming. Het in aanmerking nemen van het voorstel tot herziening der Grondwet, werd verworpen met 116 stemmen tegen 11 en 6 onthoudingen.

Het voorstel tot herziening in 1870 aangeboden door den heer Demeur, werd verworpen met slechts 73 stemmen tegen 23 en eene onthouding. Er waren toen bijgevolg 12 stemmen meer voor de herziening dan thans, ofschoon het getal der radikalen in de Kamer sterk is aangegroeid. Die 12 stemmen zijn die van een evengroot getal kazakkeerders der linkerzij.

Koster Bara.

X... 2 juli 1883.

MIJNHEER,

Bij omzendbrief van 30 april laatsleden, 1e bestuur, 1e afdeeling, 2e bureel, n° 11602, eischt koster-Bara, voor 10 juli aanstaande, van de kerkfabrieken den inventaris van al de kerksieraden, zooals: gewijde vaten, remonstrantien, ciborien, kelken, liturgische boeken, schilderijen, standbeelden, tapijtwerken, zilverwerk, linnen, kazuifels, stoolen, met eene nauwkeurige beschrijving van elk voorwerp, zijne afmetingen, de plaats die het in de kerk bekleedt, den naam van den gekenden of veronderstelden vervaardiger, het tijdstip en vermelding der wijze van aanwerving, den staat van bewaring, enz.

Gij ziet het, Mijnheer de Opsteller, koster-Bara wil in staat zijn, zoo omtrent te kunnen berekenen, wat er zou kunnen komen van de kunstvoorwerpen en andere aan de kerken toebehoorende, ingeval de belasting op den koffie, de sterke dranken, den tabak enz. niet genoeg zou opbrengen, om de staatskas met millioenen te vullen, en de zeven moortelbroeders uit het leed te trekken; maar het is te hopen dat de kerkfabrieken den koster-Bara zullen zenden wandelen met al zijne komplimenten, of hem den inventaris zullen laten geworden, als Paschen eens op eenen vrijdag valt.

Z.

Schoolverkwisting.

Uit eene gemeente van Vlaanderen schrijft men aan het *Fondsenblad*:

MIJNHEER,

Onze officieele school telt... *twee* leerlingen. In het schoollokaal zijn *vijf* schrijfbanken of zwarte borden. En meent gij dat dit getal van 5 planken voldoende is voor 2 leerlingen?... Gij zijt mis Mijnheer!.... De inspekteur vraagt aan het gemeentebestuur om er *ten minste twee* bij te koopen!... Dit zou bijkans vier planken zijn per leerling. Ja, men weet van sparen in het geuzenkamp!

Z.

Kiezing te Brussel.

De kiezing van eenen senateur voor het arrondissement Brussel, in vervanging van M. Hanssens, overleden, zal plaats hebben den 30 juli.

Men begint reeds namen van candidaten vooruit te zetten. Onder de ministeriëelen noemt men M. Chaudron ingenieur en M. Joseph Tasson, schilder- décorateur te Brussel.

Men verzekert ook dat M. Edm. Picard zijne candidatuur zal stellen, ofschoon eene beslissing der bestendige deputatie zijnen naam van de lijst der kiesbaren afgeschrapt hebbe. M. Picard, voegt men er bij, zou niet de candidaat der liberale associatie zijn; hij zou enkel de kandidaat der meetings willen zijn.

Mgr Gravez, bisschop van Namen, is op dit oogenblik gevaarlijk ziek. De laatste tijdingen melden wel eene lichte beterais, doch zijn toestand boezemt nog ernstige kommer in.

M. Van Hoeck, oud leeraar der normaal school van Lier, cantonaal schoolopziener te Turnhout, is door koninklijk besluit van den 4 juli, principaal inspecteur van het lager onderwijs benoemd in de provincie Limburg, in vervanging van M. Vangansen, wiens op pensioen stelling wij aangekondigd hebben.

De burgerlijke medalie van 1e klas is door koninklijk besluit van 26 juni toegestaan aan M. Mensing (J. A.) gemeente-onderwijzer te Gors-op-Leeuw.

Sterfgeval.

Te Vilvoorde heeft de burgerlijke begrafenis plaats gehad van M. Hanssens, den algemeenen erfgenaam van wijlen burggraaf Roger de Grimberghe.

De *Moniteur* deelt de verschillende redevoeringen mee, bij die begrafenis uitgesproken namens den Senaat, de burgerwacht, de *Association libérale* en de *Logie*. Het was B.·. Bergé, lid der kamer van Volksvertegenwoordigers en scheikundige der stad Brussel, die namens de Logie het woord voerde.

« De Z.·. B.·. B.·. Hanssens, zegde hij onder ander, bekleedde in de Vrijm.·. een hoog ambt, verschuldigd aan zijn karakter, zijn talent en zijne getrouwheid.

« De groote fortuin van B.·. Hanssens... verwijderde hem niet van onze werkzaamheden. »

Men ziet het, wat vooral in B.·. Hanssens aantrekkelijk was voor Zijne E.·. B.·. was zijne groote fortuin. De dood van den erfgenaam van M. de Grimberghe is dan ook een groot verlies voor de Logie.

« Uw aandenken, roept M. Bergé uit, zal gegrift blijven in het graniet onzer tempels. »

Er ontbrak, zegt het *Journal de Bruxelles*, aan den roem van B.·. Hanssens, slechts eene redevoering: die van B.·. Leenaerts, gewezen commissaris van policie, die zich bij den dood van M. de Grimberghe zoo fel onderscheiden heeft in gezelschap van den Senateur, dien men eergisteren heeft begraven.

« Men weet dat, met hun beiden, zij de gravin de Gessac, de naaste wettige erfgename van den ongelukkige Grimberghe, hebben vastgegrepen om haar het huis uit te wijzen van den burggraaf, die, even als M. Hanssens, aan den kanker in de keel gestorven is. »

BINNENLAND

WAT MEN OP DE OFFICIEELE SCHOOL DOET. — Dezer dagen kwam in een onzer vrije onderwijsgestichten een meisje van ongeveer 14 jaren oud, die al vier jaren naar de gemeenteschool ging; zij wist, zooals dit gewoonlijk gebeurt, niets.

De juffrouw in wier klas zij moest zitten vroeg natuurlijk waarmede zij haren tijd had doorgebracht in de school waar zij geweest was.

— Met gras van tusschen de steenen te trekken op den koer, antwoordde zij.

Dat is eene der schoonheden van het officieel onderwijs, sedert de nieuwe wet de officieele scholen ontvolkt heeft.

— ZAAK-PELTZER — Men leest in de *Nouvelliste* van Verviers: Verleden vrijdag werd onder het voorzitterschap van M. de vrederechter een familieraad gehouden, om te beslissen of Armand Peltzer, in zijne bediening van voogd zijner dochter, zou hersteld worden. De drie leden der familie Peltzer hebben bevestigend gestemd. De drie leden der familie Boeking ontkennend. Na de pleidooien der advokaten heeft M. de Vrederechter zich aangesloten bij het gedacht der drie eersten. Bij gevolg zal Armand Peltzer voortgaan met den persoon en de goederen zijner dochter te besturen, die, zegt men, een inkomen heeft van 8000 fr. M. Picard woonde deze vergadering bij.

∴ *Iets van Alexander Dumas.* — In het algemeen, zegde de fransche schrijver, vraagt men maar raadgevingen om ze niet te volgen, of, als men ze volgt, dan is het om nadien degenen te kunnen verwijten die ze gegeven heeft.

∴ *In een kasteel.* — Dezer dagen ging een heer naar een kasteel, waar een oudheidskabinet is en bewoond wordt door eene oude dame met reeds bejaarde dochters.

— « Zijn de antikiteiten te zien, vroeg de vreemdeling aan den knecht.

— « Neen mijnheer, Mevrouw is juist met hare dochters uitgegaan.

BUITENLAND

Nederland.

Verleden dinsdag en woensdag, hebben over gansch Nederland verschrikkelijke onweders gewoed. De bliksem sloeg op een aantal plaatsen in huizen, hofsteden en kerken. Overal ontstond brand, en het hemelvuur vernielde talrijke woningen. Te Kisteren werden een knaap van 8 jaar, te Opheusden een kind, te Grubbenvorst twee mannen, te Berchem-bij-Ravenstein twee knapen, een van 13 en een van 12 jaar, door den bliksem dood geslagen.

Frankryk.

Wij hebben reeds gezegd dat de gemeenteraad der stad Parys een kolossaal standbeeld van de republiek, heeft doen plaatsen op de *Place du Chateau d'Eau*. Dit beeld der *Marianne* zal den 14 juli worden ingehuldigd. De fransche dagbladen melden thans dat geen enkele minister bij die inhuldiging zal tegenwoordig zijn. De gemeenteraad heeft de uitnoodigingen in zijnen naam rondgestuurd; de leden van den Raad willen vrij zijn in hun spreken. Hoe het den 14 julizal toegaan rond het standbeeld kan men gemakkelijk vermoeden.

De *National* verzekert dat M. Floquet, in geval de graaf van Parys, na den dood van graaf de Chambord, zich pretendent zou stellen voor den troon van Frankryk, voornemens is weer voor den dag te komen met zijne wet van uitdrijving tegen de prinsen van Orleans.

Tu Duc, de Keizer van Anam, op wiens land, door den strijd tegen Frankryk, thans algemeen de aandacht is gevestigd, leeft op een recht vorstelijken voet, en zijne tafel doet voor die van den keizer van China met onder. Dagelijks worden er bij zijn maal 27 gerechten voorgediend, die zeker niet allen in den smaak der Europeanen zouden vallen. Het fijne apengerecht ontbreekt er nooit; Z. M. krijgt dikwijls van zijne onderdanen een vetgemesten aap ten geschenke. Voorts vindt men er kameelbulten, slekken, haaivinnen en, bij wijze van dessert, eene soort van roode wormen, die levend geeten worden. Tu Duc is oud en vertoont zijn aangezicht alleen aan de Mandarijnen.

IJZERENWEG ONGEVAL.

Een jammerlijk ongeval is donderdag morgend rond half tien gebeurd te Orchies, bij Rysel. De trein van Rysel naar Valencyn is van de riggels geloopen aan de wisseling van Doornik en van Sommain. Daar de trein niet onmiddelijk kon gestopt worden werd een der riggels opgelicht en drong met geweld in een kompartiment van 1e klas. Een der reizigers de heer Valpierre ingenieur te Maubeuge, werd door die riggel aan het hoofd getroffen en op den slag gedood.

In hetzelfde kompartiment bevonden zich de heer Peslin, ingenieur der mijnen van Douai en zijne vrouw. Beiden werden ernstig gekwetst aan het aangezicht.

De heer Tournier, ingenieur der Tramwaykompagnie van Valencyn, werd het scheenbeen gebroken en de heer Sirat, algemeene raadsheer van het Noorderdepartement, bekwam lichte wonden aan de beenen.

De heer Soubeyran, ingenieur der Noorderkompagnie, werd insgelijks gekwetst.

De lokomotief viel op de zijde en de mekanicien, de heer Delannoy, bekwam ernstige wonden aan armen en beenen. Hij werd in wanhopenden toestand naar het gasthuis van Orchies gevoerd.

Ook de stoker heeft kwetsuren bekomen.

Men denkt dat de excentriekdraaier de riggels niet voldoende gesloten heeft, waardoor de trein ontriggelde.

Het parket van Douai heeft een onderzoek geopend.

Duitschland.

De schade door de laatste overstroomingen in Silesie veroorzaakt, is zoo groot, dat zij zelfs nog niet bij benadering is op te maken.

Zeer belangrijk zullen de kosten zijn voor het herstel van wegen en bruggen, maar nog grooter is de schade aan boom- en veldvruchten, wei- en hooilanden, waar niet alleen hetgeen te velde stond vernield is, maar de landen zelven door het opgehoopte zand onbruikbaar geworden zijn en niet dan met groote kosten weêr in goede staat gebracht kunnen worden.

Italië.

Berichten uit Messina bestatigen dat daar eene groote volksbetooging heeft plaats gehad, opdat er maatregels zouden worden genomen tegen de cholera. Eene stoomboot, die uit Alexandrie was aangekomen, moest terug naar zee keeren.

Er is eene hevige smetziekte losgebroken onder het vee, vooral onder de buffels, in Roma yga en de meerschen van Poncine. In de weiden van Maccabese moesten meer dan 300 stuks vee worden afgemaakt en te Cisterna ruim 200 van den hertog van Sermoneta.

Bijzondere maatregels zijn genomen om de ziekte ingesloten te houden, en werklieden en wachters zijn met eenen bijzonderen trein geheel geladen met kalk, vertrokken om de krengen te begraven.

Rusland.

IN POLEN.

De Russische korrespondent van den *Figaro* bespreekt in zijne laatste briefwisseling den toestand der gemoederen in Polen. In alles vindt hij vergelijkingen te maken tusschen hetgeen Polen was in 1863 en wat het nu is. Zelfs te St-Petersburg vindt het eene reden tot vergelijking. Wat thans plaats heeft gebeurde ook in 1863.

Alhoewel Russen en Polen sedert jaren samenwonen, zijn zij elkander niet min vijandig an, dan over jaren. Onder al de standen der samenleving heeft zich eene groote vereeniging gevormd, die geen ander ordewoord heeft dan « *haat tegen Rusland.* »

De studenten der universiteit trekken onder elkander het lot om te weten wie van hen een der bestuurders der hoogeschool, op welke men gebeten is, zal gaan beleedigen. De geesten zijn zoodanig in gisting, dat de onbeduidendste reden eene botsing voor gevolg kan hebben.

Over eenige dagen beklaagde zich eene russische kokin bij eenen beenhouwer, omdat hij haar slecht vleesch geleverd had. De beenhouwer antwoordde dat het geleverde voor haar nog te goed was. Een twist ontstond; het volk liep samen en er werd menigen vuistslag gewisseld, totdat eindelijk de policie de vechters uiteengedreven had.

Pruisen en Galliciers winden de Polen op. De eersten zijn zonder invloed; maar de Galliciers, die geboren Polen zijn, spreken met zooveel ophef over het vaderlijk bestuur van Oostenrijk, dat de Polen van Rusland, Oostenrijk als hun tweede vaderland aanzien.

Politiek overzicht

De graaf van Parijs is te Weenen aangekomen. Men weet dat die kleinzoon van koning Lodewijk Philips de pretendent der Orleanisten op den franschen troon is. De heer de Raincourt is hem aldaar van wege den graaf van Chambord komen bedanken, omdat hij naar Weenen was gekomen. Van eene nieuwe bijeenkomst tusschen den pretendent der legitimisten en den pretendent der Orleanisten is er thans geen spraak. Men weet nog niet op wie de kinderlooze graaf van Chambord de rechten, die hij heeft op het koningschap van Frankrijk, zal overdragen. Er is wat beterschap in den toestand van den graaf van Chambord.

Men wacht met ongeduld naar de telegrammen welke handelen over de ziekte van graaf de Chambord. Uit de laatste inlichtingen blijkt dat de wettige erfgenaam der koningen van Frankrijk, bepaald aan de beterzijde is. De Parijzer korrespondent van den *Courrier de Bruxelles* meldt dat hij den tekst der laatste konsultatie onder de oogen heeft gehad, waarin de twee beste doktors van Weenen, de heeren Billroth en Drasche, te zamen met den gewonen geneesheer van den prins, doktor Meyer, verklaren dat de verbetering ernstig is en het gevaar schijnt verwijderd te zijn. Wanneer men zich herinnert dat die heeren in hunne eerste bulletijns schier alle hoop opgaven, mag men veronderstellen dat zij thans hunne geruststellende nota niet uitgeven zonder goede en stellige redens van hoop te hebben.

De commissie van de fransche Kamer der afgevaardigden, gezegd der spoorwegen, heeft het onderzoek der overeenkomsten geeindigd. Zij heeft die van den spoorweg van Orleans aanvaard: heden zal zij het vraagstuk der tarieven onderzoeken en donderdag zal zij haar verslag nederleggen. De beraadslaging der overeenkomsten in openbare zitting zal den 16 juli aanstaande plaats grijpen. Men verzekert dat het fransch ministerie besloten is het vraagstuk van vertrouwen te stellen, rakende de ontwerpen van overeenkomsten, met de spoorwegmaatschappijen gesloten.

De berichten uit Egypte luiden bij voortduring ongunstig, niet slechts wegens de cholera maar ook omdat de oogst niet voordeelig is en de veeziekte uitbreiding krijgt.

De gezondheidsraad van Gibraltar heeft gelast dat alle schepen die uit het Oosten komen en door het Suez-kanaal gevaren zijn, aan eene afzondering van 21 dagen zullen onderworpen worden.

Een gerucht dat te Carthagena een geval van cholera zou zijn voorgekomen, wordt officieel tegengesproken.